

زیرمیزی غیر قانونی ولی رایج

بیماران بسیاری از همه اقشار در مطب نه چندان تمیز پزشک در انتظار نوبت هستند، گاهی بیماری با برکه بستری بیمارستان از اتاق پزشک بیرون می‌آید و منشی توضیحات لازم را جهت بستری و سپس پرداخت مبلغی به عنوان حق العمل پزشک به بیمار می‌دهد و به او گوشزد می‌کند که پس از عمل همسرش باید بعد از ظهر همانروز به مطب مراجعه کند و مبلغ ۱۵۰ هزار تومان بابت عمل سزارین به صورت نقد پردازد و با این گفته جای هیچ گونه چانه زنی و گرفتن تخفیف، باقی نمی‌گذارد. ملیحه صبوری که برای عمل آپاندیس همسرش به بیمارستان مراجعه کرده در این رابطه به گزارشگر ما می‌گوید: با وجودی که همسرم از درد به خود می‌پیچید پزشک تاکید داشت که حق العمل آپاندیس این مقدار است و باید قبل از عمل به طور مستقیم پرداخت شود. او می‌افزاید: من نمی‌دانم مگر این مبلغ که از آن به عنوان حق العمل نام برده می‌شود جدا از مخارج بیمارستان، اتاق عمل و دستمزد جراحی پزشک می‌باشد. اگر حق العمل است که در بیمارستان و هنگام ترخیص بیمار اخذ می‌شود و اگر مبلغ خارج از تعرفه‌ها و غیر قانونی است چرا به طور جدی از سوی مسئولان با آن برخورد نمی‌شود. حبیب ترشیزی نیز می‌گوید: در گذشته

پزشکان به حق خود قانع بودند و به همان تعرفه‌های مشخص شده از سوی وزارت بهداشت و درمان رضایت داشتند اما در سالهای اخیر به خصوص این اواخر زیاده خواهی برخی از پزشکان سبب پیدایش روزافزون دریافت زیرمیزی شده است که متاسفانه در بین قریب به اتفاق پزشکان رواج یافته است. وی می‌افزاید: طوری این مسئله جافتاده است که دریافت مبلغ بالای زیرمیزی از سوی پزشک دلیل زنده بودن و تجرب او محسوب می‌گردد متاسفانه تاکنون با این پدیده برخورد نشده است.

دکتر ناصر تیمورزاده متخصص زنان در این باره به گزارشگر ما می‌گوید: به عقیده من این مبلغ، حق العمل جراحی جراح هاست چرا که تعرفه‌های پزشکی در ایران، تعرفه ای است که به هیچ وجه قابل قبول نیست. ما پزشکان به مسائل انسانی از دریچه درستی می‌نگریم ولی هزینه‌های پزشکان نیز مشابه هزینه‌های دیگرانی است که در این جامعه زندگی می‌کنند. دولت تمام تعرفه‌هایی که مربوط به خودش می‌باشد را هر سال ۳ تا ۴ برابر

افزایش می‌دهد ولی تعرفه‌های پزشکی هر سال تنها ۱۰ تا ۲۰ درصد افزایش می‌یابد که حتی با نرخ تورم نیز هماهنگ نمی‌باشد. از آن گذشته کار عمل جراحی، کار سختی است. وی اضافه می‌کند: برای هر پزشکی بسیار سخت است که راجع به مسائل مالی با بیمارش صحبت کند و پزشکان راغب هستند ارتباط مالی با بیماران نداشته باشند و اصلا برای یک پزشک دلچسب نیست که راجع به بیماری بیمارش فکر کند و در کنار آن نیز نگاهش به جیب او باشد. دکتر تیمورزاده در پاسخ به این سؤال که آیا واقعی نبودن تعرفه‌های درمانی می‌تواند بهانه‌ای برای دریافت مبالغ بالا از سوی پزشکان به عنوان زیرمیزی یا حق العمل باشد می‌گوید: این بهانه نیست بلکه واقعیت است در رابطه با هزینه‌های درمانی و پزشکی. به عنوان مثال تعرفه دولتی برای بنزین طی سه سال چند برابر شده است. درست است که بحث مسائل انسانی با اینگونه مسائل متفاوت است منتها وظیفه دولت در جهت تامین

■ فاطمه توانا علمی

اجتماعی می‌باشد و اگر مسئله بیمه درست تعریف شود هیچگاه مشکلی با این عنوان به وجود نمی‌آید. دکتر تیمورزاده در مورد ملاک اخذ این مبالغ می‌گوید: هر سال سازمان نظام پزشکی برای جراحی‌های مختلف قیمت گذاری می‌کند و البته گاه پزشکان پایین‌تر از آن تعرفه، از بیماران حق العمل می‌گیرند. با این توضیحات دکتر تیمورزاده نیز بر غیر قانونی بودن دریافت حق العمل پزشکی یا زیرمیزی از سوی پزشک صحه می‌گذارد. اما در جای دیگر اذعان می‌دارد که: تعریفی که سازمان نظام پزشکی دارد این است که یک سری تعرفه دولتی برای جراحی‌ها وجود دارد و جراح‌ها به طور آزاد می‌توانند ۵ تا ۷ برابر این مبلغ دریافت کنند و درک سازمان این است که تعرفه‌های درمانی حق یک جراح نیست. بسیاری نیز معتقدند که دریافت زیرمیزی به عنوان حق العمل با توجه به آیین‌نامه‌های نظام پزشکی غیر قانونی است و اگر شکایتی در این رابطه به این سازمان ارائه شود به آن رسیدگی و با متخلف برخورد می‌گردد اما چون این دریافت و پرداخت‌ها با توافق دو طرف بیمار و پزشک صورت می‌گیرد جای هیچگونه بحثی باقی نمی‌گذارد و مثل این است که فردی در ازای کاری که فرد دیگری برای او انجام می‌دهد به

او پاداش می‌دهد. این مسئله واقعیت درمانی جامعه است و اما سؤال اساسی اینکه در این میان تکلیف بیماران نیازمندی که به خدمات پزشکان مجرب

بگذرد اما این وظیفه اساسی دولت است که به بیماران نیازمند سرویس قابل قبولی از جهت بیمه ارائه دهد و اگر همه اقشار بتوانند از بیمه سود ببرند آنوقت

بهداشت و شورای عالی بیمه تعیین می‌شود که گاه فراز و نشیب‌هایی را طی می‌کند اما چون از سرانه مسائل بهداشتی تعریف درستی ارائه نشده، این

■ عضو هیئت مدیره نظام پزشکی: بعضی از بیمه‌ها در صورت ذکر کتبی پزشک مقداری از مبلغ زیرمیزی را به بیمار بر می‌گردانند در حالیکه در آیین نامه سازمان نظام پزشکی تحمیل مخارج غیر ضروری و غیر معمول تخلف محسوب می‌شود

■ يك پزشك متخصص: بر اساس تعریفی که نظام پزشکی ارائه داده يك سری تعرفه‌های دولتی برای جراحی‌ها وجود دارد و جراح‌ها به طور آزاد می‌توانند ۵ تا ۷ برابر این مبلغ را دریافت کنند

این مشکل برطرف می‌شود. دکتر فاطمه خاتمی نماینده مشهد و عضو کمیسیون بهداشت در این باره به گزارشگر ما می‌گوید: هر سال تعرفه‌های اعمال جراحی و درمان‌های طبی در جلسه‌ای متشکل از شورای عالی نظام پزشکی وزارت

حتی توان پرداخت هزینه‌های بیمارستان را ندارند چیست؟ دکتر تیمورزاده در این رابطه می‌گوید: البته هیچ طبیبی نمی‌تواند از کنار این بیماران به‌راحتی و با دیده اغماض

تعرفه‌ها واقعی و با توجه به تورم نیست و به این دلیل که هزینه‌های زندگی با هزینه‌های عمل و طبابت همخوانی ندارد پدیده زیرمیزی به وجود آمده که بزرگترین معضل در جایگاه درمانی به خصوص در شهرهای بزرگ است. و با توجه به اینکه

غیر قانونی است اما قبح آن از بین رفته و در بین قریب به اتفاق پزشکان همه گیر شده است و مسئولان اجرایی نیز از آن باخبرند و علی‌الاصول طبق آیین‌نامه‌های پزشکی و قانون تعزیرات باید با آن برخورد شود که متاسفانه نمی‌شود.

وی اضافه می‌کند: درست است که رشد این پدیده ناشی از زیاده خواهی برخی از پزشکان می‌باشد اما نبود نظارت از سوی مراجع و واقعی نبودن تعرفه‌ها که پزشکان جوان بیشترین ضربه را از آن ناحیه می‌بینند بر این مسئله دامن زده است. و البته گاه نیز غیر واقعی بودن تعرفه‌ها بهانه‌ای برای دریافت مبالغ هنگفت زیرمیزی شده است.

خانم ابراهیمی عضو هیئت مدیره سازمان نظام پزشکی نیز با اشاره به اینکه درحال حاضر حد و مرزها مخدوش شده و دریافت زیرمیزی که غیر قانونی می‌باشد به صورت امری قانونی درآمده است به گزارشگر ما می‌گوید: حتی بعضی از بیمه‌ها در صورت ذکر کتبی پزشک مقداری از این مبلغ را به بیمار بر می‌گردانند. با توجه به اینکه در آیین نامه سازمان نظام پزشکی آمده است که، تحمیل مخارج غیر ضروری و هزینه‌های غیر معمول و خارج از حیطه متعارف به بیمار تخلف محسوب می‌شود و اگر شکایتی در این زمینه بشود با متخلف برخورد می‌گردد. که مراد از هزینه‌های خارج از حیطه تعیین شده و متعارف همان مبالغ حق العمل و زیرمیزی است وی در بیان راهکار حل مشکل اضافه می‌کند: اگر تعرفه‌های درمانی و پزشکی به صورت واقعی باشد و بیماران از خدمات بیمه بهره‌مند شوند و رابطه مالی بیمار و پزشک تنها از طریق بیمه باشد و نظارت منسجمی صورت بگیرد می‌توان به حذف این مشکل از سیستم درمانی که شأن طبابت را زیر سؤال می‌برد امیدوار بود و صد البته حذف زیرمیزی هم به نفع مردم خواهد بود و هم پزشکان.